

עבודה מעשית 1

חלק א

AVLTree מחלקת

שדות:

- *שורש העץ - root.
- *מצביע לעלה החיצוני - external_leaf.
- *מצביע לצומת עם המפתח הקטן ביותר - min.
- *מצביע לצומת עם המפתח הגדול ביותר - max.

AVLNode מחלקת

מח' פנימית המממשת את הממשק AVLNode. אובייקט/עצם במח' זו מייצג צומת בעץ.

שדות:

- *מצביע לבן השמאלי - left.
- *מצביע לבן הימני - right.
- *מצביע לצומת ההורה - parent.
- *מפתח הצומת - key.
- *מידע המאוכסן בצומת - value.
- *גובה/דרגת הצומת בעץ - height.
- *גודל הצומת (מספר הצמתים בעץ, כולל) - size.

הבנאי של המחלקה מקבל מפתח ומידע כמובן, ומאתחל את הצומת. שאר המתודות במחלקה הן setters, getters ברורות מאליו.

פעולות

הבנאי () AVLTree: מאתחל עץ ריק; זמן קבוע.

הבנאי (AVLTree (AVLNode head): המתודה מקבלת מצביע לצומת ויוצרת ממנו עץ AVL: השורש של העץ הוא המצביע שקיבלנו, וכמו כן נעדכן את המיני' והמקסי' הרלוונטיים בעזרת Min ו-Max (פירוט בהמשך). הפעולות Min ו-Max לוקחות $\log n$ כל אחת (ההשמות הן בזמן קבוע) לכן בסה"כ $O(\log n) = 2 * \log n$.

Max: בהינתן שורש העץ, יורדים ימינה ככל האפשר, ומחזירים את הצומת השמאלי ביותר - הצומת עם המפתח המקסימאלי. בסה"כ מספר האיטרציות הוא כגובה העץ, קרי $O(\log n)$.

Min: בהינתן שורש העץ, יורדים שמאלה ככל האפשר, ומחזירים את הצומת השמאלי ביותר - הצומת עם המפתח המינימאלי. בסה"כ מספר האיטרציות הוא כגובה העץ, קרי $O(\log n)$.

getRoot: המתודה מחזירה את השורש של העץ, המתודה לא מקבלת שום ערכים. במידה והעץ ריק, הפונקציה מחזירה null. כיוון שיש לנו מצביע לשורש של העץ, פעולה זאת לוקחת סיבוכיות של $O(1)$.

size: מחזירה את השדה size של העץ. פעולה זו כמובן לוקחת זמן קבוע.

empty: בודקת האם העץ לא ריק או ריק (ע"י השוואת השורש לnull); זמן קבוע.

max: מחזירה את השדה max של העץ. פעולה זו כמובן לוקחת זמן קבוע.

min: מחזירה את השדה min של העץ. פעולה זו כמובן לוקחת זמן קבוע.

:search

המתודה מחפשת בעץ איבר בעל מפתח k שמקבלת כארגומנט. במידה וקיים איבר כזה, היא מחזירה את המחרוזת שלו, אחרת מחזירה null. המתודה משתמשת במתודת העזר search_rec. (יפורט בהמשך). אופן פעולת האלגוריתם: במידה והעץ ריק נחזיר null, אחרת נגדיר משתנה string בשם info שעתיד להחזיר את המחרוזת המתאימה. נפעיל את מתודת search_helper, בסיומה נחזיר את info שכעת מחזיק את המחרוזת הרצויה. סיבוכיות זמן הריצה תלוי בעיקר במתודת העזר; נראה שסיבוכיות מתודת העזר הוא $O(\log(n))$, וזה בדיוק הסיבוכיות של מתודת Search.

:search helper

זוהי מתודת עזר למתודה search. תפקידה לחפש באמצעות רקורסיה בעץ האם קיים איבר בצומת בעל המפתח k. במידה וכן, נחזיר את האיבר/הצומת המתאים. אחרת נחזיר null. מימוש מתודת העזר זהה למימוש שראינו בהרצאה: נבדוק האם המפתח קטן/שווה/גדול מהשורש ונחלק למקרים: אם המפתח שווה לשורש סימן שהשורש הוא האיבר הרצוי ונחזיר את המצביע שלו. אם המפתח קטן ממש מהשורש נעבור להסתכל על הבן השמאלי של השורש. אחרת, נעבור להסתכל על הבן הימני של השורש.

אנו נבצע את האלגוריתם עד שנמצא את האיבר הרצוי או שנגיע לאיבר מדומה (שההורה של האיבר המדומה הוא עלה בעץ), במידה והגענו לצומת מדומה נובע שלא קיים איבר בעץ עם המפתח שאנו מחפשים, לכן נחזיר null.

החיפוש בעץ חסום ע"י גודל העץ h.

על פי ההרצאה $h = O(\log(N))$, לכן סיבוכיות זמן הריצה של מתודת העזר הוא כגודל העץ כלומר $O(\log(n))$.

keysToArray: למעשה תפעל כפונ' מעטפת. מחזירה את ערך הפונ' keysToArray_Helper; סיבוכיותה הוא ליניארי, שכן עיקר פעילותה היא בהתאם למתודת העזר.

keysToArray_Helper: פונ' רקורסיבית, שפותחת 2 קריאות: לתת-העץ השמאלי, ולתת העץ הימני. משום שהעץ הוא מאוזן (או כמעט מאוזן ליתר דיוק) גודל הארגומנט/תת העץ מהווה חצי מהקודם. בנוסף, מגדילים את הרץ באחד ומכניסים את present למערך (עלות קבועה). קרי, נוסחת הנסיגה היא $T(n) = \theta(n/2) + 1$, ופתרונה הוא ליניארי. בסה"כ: $O(n)$.

:Info to Array

המתודה מחזירה מערך מחרוזות המכיל את כל המחרוזות בעץ, ממיונות על פי סדר המפתחות, במידה והעץ ריק הפונקציה תחזיר מערך ריק. המתודה לא מקבלת שום ערכים. המתודה משתמשת במתודת עזר orderValue (יפורט בהמשך) אופן פעולת האלגוריתם: במידה והעץ ריק נחזיר מערך ריק, אם לא ניצור שני מערכים: המערך arrayVal - מערך string שגודלו הוא כמספר הצמתים בעץ (יש לנו שדה לעץ שבכל רגע נתון מחזיר את מספר הצמתים בעץ) שנחזיר בסיום התוכנית, בו יהיו כל המחרוזות ממיונות לפי סדר המפתחות. המערך OrderArray - מערך int בגודל 1 שתפקידו לספור כמה מפתחות הכנסנו למערך arrayVal. נפעיל את מתודת orderValue, בסיומה המערך arrayVal יכיל את כל המחרוזות בעץ, ונחזיר את arrayVal.

סיבוכיות זמן הריצה:

יצירת מערך בגודל N כאשר N מספר הצמתים בעץ לוקח $O(N)$

הפעלת מתודת העזר orderValue לוקח $O(N)$

לכן בסה"כ זמן הריצה של info to Array הוא $O(N) + O(N) = O(N)$ כלומר $O(N)$.

order Value

מתודת עזר למתודה info to Array, תפקידה לעבור ברקורסיה על כל הצמתים בעץ, ולהכניס את כל המחזוזות של העץ לפי סדר המפתחות לתוך המערך arrayVal. מקבלת כארגומנטים: שורש של העץ, מערך string ריק ומערך של int. המתודה מבצעת סריקת in-order בעץ, כלומר עוברים על כל הצמתים בעץ מהצומת בעל המפתח הקטן ביותר לצומת בעל המפתח הגדול ביותר. ברגע שנגיע לצומת ללא ילדים נוסיף את הצומת למערך arrayVal במקום ה-OrderArray[0], כאשר OrderArray סופר כמה מפתחות כבר הכנסנו למערך arrayVal. בכל פעם שנכניס מפתח למערך, נקדם את OrderArray[0] ב-1.

לאחר סיום התוכנית לא נחזיר פלט, אבל המערך arrayVal יכיל את כל המחזוזות ממויינים כרצוי. סיבוכיות הזמן של האלגוריתם: מבצעים סריקת inorder על העץ, לכן מעבר על כל הצמתים בעץ לוקח $O(N)$ כאשר N מייצג את מספר הצמתים בעץ (בדיוק כמו בתרגול). אנו מבצעים N הכנסות למערך arrayVal. כל הכנסה למערך היא הכנסה למיקום ידוע מראש במערך, לכן כל הכנסה לוקחת $O(1)$ פעולות. אנו מבצעים N הכנסות, לכן בסה"כ עלות כל ההכנסות הוא $O(N)$. אנו מקדמים בכל הכנסה למערך arrayVal את OrderArray[0], לכן $O(1)$.

לכן בסה"כ סיבוכיות הזמן של orderValue הוא $O(N) + O(N) = O(N)$ כלומר $O(N)$.

left rotation, right rotation: בהתאם לחומר הנלמד בכיתה, המתודות הללו מבצעות פעולת סיבוב על 2 צמתים בעץ AVL, זאת באמצעות שינוי של המצביעים וריצה בזמן קבוע.

successor: מטרת הפונ' היא להחזיר את הצומת עם המפתח העוקב; אם לצומת אין בן ימני, נעלה בעץ כל זמן שהצומת שהתקבל כארגומנט נמצא בתת העץ הימני של הצומת הבא. במידה ויש - נחפש את הצומת המינימלי בתת העץ הימני. במקרה הראשון נעלה לכל היותר עד השורש, ובשני נרד בתת עץ שגובה חסום מגובה העץ "המקורי". בכל אחד מהמקרים עבור עץ AVL נקבל $O(\log n)$.

Insert

פעולת insert מוסיפה לעץ AVL צומת (אם הוא לא קיים), ומחזירה את מס' פעולות האיזון שנדרשו ע"מ לשמר את תכונות עץ ה AVL בעץ הנוכחי לאחר הכנסת הצומת החדש. ראשית נאתחל את הצומת שיש להכניס (לפי הבנאי השני) - $O(\log n)$. נשתמש במתודת העזר insert_helper שרצה בסיבוכיות $O(\log n)$. לסיכום, לאחר סכימת הסיבוכיויות נקבל זמן ריצה WC של $O(\log n)$.

Insert helper: אם העץ הינו עץ ריק נכניס את הצומת שיצרנו עם הערכי הקלט, נחזיר 0 (כי לא בוצעו איזונים) וסיימנו. אחרת, נרצה לחפש האם הצומת עם המפתח שהתקבל כקלט קיים בעץ, משום שאם המפתח נמצא כבר בעץ אזי אין צורך בהכנסה. נבדוק האם הצומת נמצא בעץ בעזרת search_helper, אם כן נחזיר -1. אחרת, נצטרך "לדחוף" את הצומת החדש (שהתקבל כארגומנט), ונחבר אותו במיקום הנדרש. בנוסף להכנסה, עדכנו גם בזמן $O(1)$ את הצומת המינימלי, מקסימלי והשורש (אם נדרש). כמו כן תחזקנו כמובן את שדה ה size בכל הצמתים הרלוונטיים (שבמעלה הצומת שהוכנס, עד השורש כולל), וכן עדכנו את הגובה. לבסוף, נשלח את העץ לפונקציה insert_rebalance הדואגת לאיזונים ומחזירה את מספר פעולות האיזון שנדרשו, כאשר פונ' זו מבוצעת בזמן $O(\log n)$ בזמן הגרוע ביותר. **סיבוכיות**: קראנו ל search_helper (לוגריתמי), תחזקנו את שדה ה size $(1 * \log n)$, והקריאה לפונ' rebalance גם לוגריתמית, לכן בסה"כ קיבלנו סיבוכיות $O(\log n)$.

Insert_rebalance

הפונקציה מאזנת את העץ לאחר הכנסה של צומת חדש. בפונקציה ישנה לולאה לכל היותר $\log(n)$ פעמים – היא מתחילה מעלה ובכל שלב עולה במעלה העץ, ולכל היותר תרוץ עד השורש. הפונ' סוקרת את כל המקרים שהוצגו בהרצאה בעת הכנסה, ומעלה את המונה בהתאם (מונה אותו היא כמובן מחזירה, שכן בסופו של דבר לאחר ההכנסה נרצה לדעת כמו פעולות איזון בוצעו). **סיבוכיות**: בלולאה יש מספר קבוע של

קריאות לפונקציות `left_rotation`, `right_rotation`, העלאת מונה פעולות האיזון ('counter') והשמה/עדכון הגבהים. הקריאה לפונ' האיזון, ויתר הפעולות שצוינו אחריהן, לוקחות כמובן זמן קבוע, ולכן הלולאה רצה בסה"כ ב $O(\log(n))$ זמן.

:delete

מטרתה של פעולת ה `delete` היא מחיקת צומת מהעץ במידת הצורך. התוכנית מקבלת כקלט את המפתח שהמשתמש רוצה למחוק. אם העץ ריק מוחזר למשתמש 1- . אחרת, ניעזר בפונקציית העזר `search_helper` אשר רצה בסיבוכיות זמן של $O(\log n)$ ומטרתה לסייע לנו למצוא צומת בעץ עם מפתח ספציפי. אם הפעולה תחזיר צומת וירטואלי, אזי המפתח שהמשתמש הזין כקלט אינו נמצא בעץ ועל כן נחזיר (1-). לאחר שווידאנו שמקרי קצה אינם מתקיימים, נתקדם הלאה בתוכנית שכן משמעות הדבר היא שהמפתח המבוקש נמצא. נבחן הצומת שקיבלנו מהחיפוש של `search_helper`. נבדוק אם הוא הוא צומת שמהווה בן ימני / שמאלי או בדיוק צומת השורש (ובמקרה שהוא הצומת היחידי כמובן שלאחר מחיקה העץ יהיה ריק). בכל אחד מהמקרים נבדוק האם הצומת היא אונארית/בינארית/עלה, ובהתאם נפעל ונעדכן את המצביעים והשדות הרלוונטיים בזמן קבוע; כחלק מתהליך המחיקה נעשה שימוש במתודות:
* `delete_rebalance` - על מנת לאזן את העץ. סיבוכיות $\log n$.
* `diminish` – כדי לתחזק את שדה `height` ו `size`. סיבוכיות $\log n$.
* `successor` (שתוארה כבר). סיבוכיות $\log n$.

כל אחת מ-3 המתודות לעיל מופעלות לכל היותר פעם אחת כל אחת - $O(\log n)$ נעדכן כמובן את שדות המינ' והמקס' $O(\log n)$. נחזיר את התוצר של `delete_rebalance`, קרי את מספר פעולות האיזון.
סה"כ, קיבלנו כי סיבוכיות הזמן הכוללת של פונקציית `delete` תהיה $O(\log n)$.

:delete_rebalance

תבצע את האיזונים הנדרשים בעץ בהתאם לכל המאורעות שהוצגו בהרצאות. הפונ' תחזיר לנו כפלט את מס' פעולות האיזון ע"י מונה. בפונקציה ישנה לולאה שרצה לכל היותר $\log(n)$ פעמים – היא מתחילה מעלה ובכל שלב עולה במעלה העץ, לכל היותר תרוץ עד השורש. בלולאה יש מספר קבוע של קריאות לפונ' `left_rotation`, `right_rotation` וכמו כן השמת גבהים וצבירה של המונה. הפעולות האחרונות ופונקציות הסיבוב לוקחות $O(1)$ זמן ולכן הפונ' רצה בסה"כ ב $O(\log n)$.

:diminish: תחזוק שדות ה `size` ו `height` של העץ לאחר מחיקה (מעדכן את השדות הללו בכל הצמתים במעלה העץ, עד לשורש כמובן). מתבצעת כמובן בסיבוכיות $O(\log n)$ (עולים פעם אחת במעלה העץ).

:join: המתודה מקבלת עץ AVL שמפתחותיו גדולים או קטנים מהמפתחות של העץ עליו מפעילים את הפעולה, וצומת עם מפתח הגדול ממפתחות אחד העצים וקטן ממפתחות השני. המתודה מחזירה את עלות הפעולה, אשר מוגדרת להיות הפרשי גבהי העצים ועוד אחד. ראשית אנו בודקים את מאפייני העצים - גובה וגדלי המפתחות, זאת כדי שנדע כיצד אנו צריכים לפעול. לאחר מכן אנו פועלים בדיוק לפי האלגוריתם שנלמד בכיתה, יורדים במורד דופן העץ הגבוה (דופן שמאלי אם מפתחותיו גדולים יותר, דופן ימני אם קטנים יותר) עד שנגיע לצומת שגובה קטן-שווה לגובהו של העץ הנמוך. בהמשך, נהפוך את הצומת x שקיבלנו להיות ההורה של הצומת שהגענו אליו ושל שורש העץ הנמוך (שוב, בהתאם לגודל המפתחות), ואת ההורה של הצומת שהגענו אליו נהפוך להיות ההורה של x. בנוסף, נדרש לעדכן את גדלי הצמתים מצומת x ועד השורש. כל הפעולות האחרונות יתבצעו ע"י מתודת העזר `join_assistance` (בהמשך). בסיום נאזן את העץ על-ידי מתודת האיזון שהשתמשנו בעת הכנסה - `Insert_rebalance`. במקרה הגרוע, ביצענו $O(\log n)$ בירידה מטה בעץ, עוד $O(\log n)$ בעדכון גדלי הצמתים באיזון, כל שאר הפעולות הן בזמן $O(1)$ ולכן לסיכום המתודה רצה בזמן $O(\log n)$.

:join_assistance

מקבל ארבעה ארגומנטים: $a, x, b, t2$. המתודה מתחזקת הגובה בעץ לאחר שעידכנה את המצביעים באופן כזה ש: a (צומת של העץ הזה/this) הבן שמאלי של x , ו- b (צומת ב- $t2$) הבן הימני של x . זמן הריצה WC יהיה ללכת את כל גובה העץ שהוא $O(\log n)$ ועל כן סיבוכיות הזמן של פונקציה זו היא $O(\log n)$.

split:

המתודה מקבלת מפתח x שנמצא בעץ, ומחזירה מערך של שני עצי AVL ובו עץ עם כל המפתחות הקטנים מ- x ועץ עם כל המפתחות הגדולים מ- x . ראשית, חיפשנו את מיקומו של צומת עם מפתח x באמצעות מתודת העזר `search_helper` בזמן לוגריתמי. לאחר מכן, פעלנו בדיוק לפי האלגוריתם הנלמד בכיתה – עלינו מהצומת שמצאנו עד לשורש, ובכל איטרציה ביצענו פעולת `join` בין העץ עם המפתחות הגדולים, לתת-העץ הימני של הצומת שאנו נמצאים בו. אם הגענו לצומת החדש מצד ימין, ביצענו `join` בין העץ עם המפתחות הקטנים, לתת העץ השמאלי של הצומת שאנו נמצאים בו. המתודה כולה רצה בזמן $O(\log n)$ זאת משום שהוכחנו בכיתה באמצעות טור טלסקופי שעלות סדרת ה-`join` שמבצעים לאורך כל ריצת לולאת ה-`while` היא $O(\log n)$.